

ยกย่องนกเงือกเทพแห่งรัก ชี้ฆ่า1ต้องตายอย่างน้อย2

นายณรงค์ จิระวัฒน์กวี นักวิจัยนกเงือก โครงการศึกษาชีววิทยาและนิเวศวิทยาของนกเงือก คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งศึกษานกเงือกในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ให้สัมภาษณ์ว่า พื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เป็นพื้นที่ป่าแหล่งสำคัญที่มียกเงือกอาศัยอยู่ จากการนับและเฝ้าศึกษาในพฤติกรรมของนกเงือกในพื้นที่นี้พบว่า มีมากกว่า 1,000 ตัว ถือว่าค่อนข้างจะสมบูรณ์ที่สุดในประเทศไทย โดยพบนกเงือกถึง 4 ชนิดที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ คือ นกกก นกเงือกกรมช้าง นกแก๊ก และนกเงือกสีน้ำตาล พบว่า นกเงือกเป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงดุลยภาพต่างๆ ในสังคมป่าเขตร้อนให้คงอยู่ ไม่เปลี่ยนแปลง นกเงือกอาจมีอายุยืนยาวได้ถึง 30 ปี แต่ตัวสามารถช่วยกระจายเมล็ดพันธุ์ได้มากกว่า 100 ต้นต่อสัปดาห์ หากไม่เหล่านี้นกเงือกจะสูญพันธุ์ได้เพียง 5% หนึ่งในชีวิตของนกเงือกจะสามารถปลูกไม้สำคัญของป่าได้ถึง 500,000 ต้น

"ในแง่เกี่ยวกับสังคมวิทยา เราถือว่านกเงือกนั้นเป็นเหมือนเทพเจ้าแห่งความรัก คือ ตัวผู้มีความรับผิดชอบสูง ในขณะที่ตัวเมียมีความเสียสละที่ยิ่งใหญ่ กล่าวคือ เมื่อถึงวัยเจริญพันธุ์และนกทั้งคู่ตกลงที่จะใช้ชีวิตร่วมกันแล้ว มันจะอยู่เป็นคู่ผัวเดียวเมียเดียวไปจนกว่าจะตายกันไปข้างหนึ่ง ขณะที่นกตัวเมียกกูกนั้นมันจะอาศัยอยู่ในโพรง โดยจะสลัดขนออกจากตัวเกือบหมดเพื่อให้ขนเป็นรังนอนของลูก ระหว่างนั้นมันก็จะอยู่แต่ในรัง ออกหากินไม่ได้ รอแต่อาหาร คือเมล็ดไม้ที่นกตัวผู้จะทำหน้าที่ไปหาหม่าป้อน หากนกตัวผู้ไม่มีความรับผิดชอบ หรือออกไปหาเมล็ดไม้แล้วถูกยิงตาย จะหมายถึง เมียและลูกน้อยในรังที่รออาหารอยู่จะอดตายยกรังแน่นอน ครอบครัวนกเงือกถือเป็นครอบครัวสัตว์ป่าที่แปลก น่าศึกษาและน่ายกย่องอย่างยิ่ง" นายณรงค์กล่าว

นายณรงค์กล่าวว่า ถึงแม้ว่าคราวของนกเงือกจะเป็นที่รู้จักของคนมากขึ้น แต่เวลานี้ก็ยังพบการล่านกเงือกเพื่อไปทำอาหาร และเอาหัวไปทำเครื่องประดับอยู่ หลายพื้นที่ไม่เคยเจอนกเงือกมาเป็นเวลานานแล้ว เช่น ในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ จ.เชียงใหม่ ทั้งนี้ การล่านกเงือกเพียง 1 ตัว อาจจะมีผลทำให้มีนกเงือกอีกมากกว่า 2 ตัว ต้องตายตามไปด้วย โดยเฉพาะหากนกเงือกที่ถูกล่าเป็นนกเงือกตัวผู้ที่มีครอบครัวแล้ว